ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ΤΡΙΤΟ ΤΜΗΜΑ)
ΤΗΣ 18ης ΜΑΡΤΙΟΥ 1982 [1]

Manfred Burg
κατά Δικαστηρίου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων

«Ὑπάλληλος — ἀποζημίωση ἐγκαταστάσεως»

Ὑπόθεση 90/81

Περίληψη

Ὑπάλληλοι — Προσφυγή — Βλαπτική πράξη — Ἔννοια — Ἀπόφαση μέ τήν ὁποία ἀπορρίπτεται αἴτηση περί τῆς καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως
(Κανονισμός ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, ἄρθρα 90 καί 91)

Ἀποτελεῖ βλαπτική πράξη, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 90 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, μία πράξη δυναμένη νά θίξει ἄμεσα τήν κατάσταση τοῦ ἐνδιαφερομένου, ὅπως εἶναι ἡ ἀπόφαση μέ τήν ὁποία ἀπορρίπτεται αἴτηση περί καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως.

Στήν ὑπόθεση 90/81,

MANFRED BURG, ὑπάλληλος τοῦ Δικαστηρίου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, διαμένων εἰς Schengen, Μέγα Δουκᾶτο τοῦ Λουξεμβούργου, ἐκπροσωπούμενος ἀπό τόν Victor Biel, δικηγόρο Λουξεμβούργου καί ἀντίκλητό του, 18A, rue des Glacis,

προσφεύγων,

κατά

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ, ἐκπροσωπουμένου ἀπό τόν François-Xavier Zwickert, διευθυντοῦ διοικήσεως, ἐπικουρούμενο ἀπό τόν Alex Bonn, δικηγόρο Λουξεμβούργου καί ἀντίκλητό του, 22, Côte-d'Eich,

καθ' οὗ,

1 — Γλώσσα διαδικασίας: ἡ γαλλική.

πού ἔχει ὡς ἀντικείμενο τήν ἀκύρωση τῆς ρητῆς ἀποφάσεως περί ἀπορρίψεως τῆς ἀπό 21 Ἰανουαρίου 1981 ἐνστάσεως τοῦ προσφεύγοντος, καθώς καί τῆς ἀπό 6 Νοεμβρίου 1980 ἀποφάσεως τοῦ γραμματέως τοῦ Δικαστηρίου, μέ τήν ὁποία ὁ τελευταῖος ἠρνήθη νά χορηγήσει στόν αἰτοῦντα τήν ἀποζημίωση ἐγκαταστάσεως, πού προβλέπεται στό ἄρθρο 5 παράρτημα VII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμῆμα)

συγκείμενο ἀπό τούς A. Touffait, πρόεδρο τμήματος, Mackenzie Stuart καί U. Everling, δικαστές,

γενικός εἰσαγγελεύς: Sir Gordon Slynn
γραμματεύς: P. Heim

ἐκδίδει τήν ἀκόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

I — Πραγματικά περιστατικά καί ἔγγραφη διαδικασία

Ὁ προσφεύγων, Burg, μετά τήν πρόσληψή του ἀπό τό Δικαστήριο, τήν 1η Ἀπριλίου 1977, ὡς ἐκτάκτου ὑπαλλήλου, ἐμονιμοποιήθη τήν 1η Μαρτίου 1978 μέ τόν βαθμό C 4.

Ἐπειδή εἶχε τήν γερμανική ἰθαγένεια καί κατοικοῦσε στό Perl (γερμανική κοινότητα στίς ὄχθες τοῦ Μοζέλα, στά σύνορα μέ τό Μέγα Δουκᾶτο), τοῦ ἐχορηγήθη τό ἐπίδομα ἀποδημίας.

Στίς 8 Νοεμβρίου 1978, ἐζήτησε τήν χορήγηση τῆς ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως καί προσεκόμισε, πρός ὑποστήριξη τῆς αἰτήσεώς του, μία σύμβαση μισθώσεως — μή προβλέπουσα τήν καταβολή μισθώματος — ἑνός δωματίου στό Schengen, λουξεμβουργιανή κοινότητα πού εὑρίσκεται 2 χιλιόμετρα ἀπό τό Perl.

Στίς 20 Δεκεμβρίου 1978, ὁ προϊστάμενος τῆς ὑπηρεσίας προσωπικοῦ ἀπέρριψε τήν ἐν λόγω αἴτηση, ὑποστηρίζοντας ὅτι ὁ προσφεύγων, γιά νά λάβει τήν ἐν λόγω ἀποζημίωση, ἔπρεπε νά ἀποδείξει εἴτε ὅτι εἶχε πράγματι ἀλλάξει κατοικία, εἴτε ὅτι πράγματι κατοικοῦσε στό Λουξεμβοῦργο (Μέγα Δουκᾶτο).

Στίς 4 Ἰουλίου 1979, ὁ προσφεύγων ἀπήντησε στόν προϊστάμενο τῆς ὑπηρεσίας προσωπικοῦ ὅτι, κατά τήν ἄποψή του,

ἀρκοῦσε τό ὅτι ἐλάμβανε ἐπίδομα ἀποδημίας γιά νά ἔχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως, σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 παράγραφος 1 τοῦ παραρτήματος VII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, ὅτι ἡ ἐπί τοῦ θέματος νομολογία δέν ἐτύγχανε ἐφαρμογῆς στήν περίπτωσή του, διότι ἀφοροῦσε τήν ἀποζημίωση ἐπανεγκαταστάσεως καί τέλος ὅτι ἡ σύμβαση μισθώσεως ἀπεδείκνυε ὅτι ἡ κατοικία του εὑρίσκετο στό Λουξεμβοῦργο.

Μέ ὑπόμνημα τῆς 7ης Νοεμβρίου 1979, ὁ γραμματεύς τοῦ Δικαστηρίου ἀπέκρουσε τούς ἐν λόγω ἰσχυρισμούς. Ἀφοῦ ὑπενθύμισε ὅτι, κατ' ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 5 παράγραφος 3 ἐδάφιο 2 τοῦ παραρτήματος VII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, τό ὁποῖο ἀναφέρει ὅτι:

«ἡ ἀποζημίωση ἐγκαταστάσεως καταβάλλεται, κατόπιν ὑποβολῆς ἐγγράφων πού δικαιολογοῦν τήν ἐγκατάσταση τοῦ ὑπαλλήλου στόν τόπο τοποθετήσεώς του καί τήν ἐγκατάσταση τῆς οἰκογενείας του, ἄν ὁ ὑπάλληλος ἔχει τήν ἰδιότητα τοῦ ἀρχηγοῦ οἰκογενείας»,

ὑπεστήριξε ὅτι ἡ μίσθωση δωματίου στό Schengen, μεθοριακή πόλη τοῦ Μεγάλου Δουκάτου, κειμένη 2 χιλιόμετρα ἀπό τό Perl, τό ὁποῖο ἀπέχει μόνο 30 χιλιόμετρα ἀπό τό Λουξεμβοῦργο, δέν ἀποτελεῖ ἐγκατάσταση στό Μέγα Δουκᾶτο, στηρίζοντας τήν ἐπιχειρηματολογία του στήν νομολογία τοῦ Δικαστηρίου, τό ὁποῖο, μέ τήν ἀπόφαση Verhaaf (ἀπόφαση τῆς 9ης Νοεμβρίου 1978, ὑπόθεση 140/77, Rec. σ. 2117), ἀπεφάνθη ὅτι σκοπός τῆς ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως

«εἶναι νά ἐπιτρέπει στούς ὑπαλλήλους νά ἀντιμετωπίσουν, ἐκτός ἀπό τά ἔξοδα μετακομίσεως, τίς ἀναπόφευκτες δαπάνες στίς ὁποῖες ὑποβάλλονται λόγω τῆς ἐνσωματώσεώς τους σέ νέο περιβάλλον γιά ἀόριστο ἀλλ' ἀρκετό χρονικό διάστημα.»

Στίς 13 Νοεμβρίου 1979, ὁ προσφεύγων ἀμφισβήτησε καί πάλι τήν θέση πού ἀνέπτυξε ὁ γραμματεύς τοῦ Δικαστηρίου, ὑποστηρίζοντας κυρίως ὅτι ἡ παράγραφος 3 ἐδάφιο 2 τοῦ παραρτήματος VII δέν τόν ἀφοροῦσε, γιά τόν λόγο ὅτι ἀνεφέρετο μόνο στά πρόσωπα πού ὑπεχρεοῦνται νά ἀλλάξουν κατοικία προκειμένου νά συμμορφώνονται μέ τό ἄρθρο 20 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως καί ὅτι ἡ ἀπόφαση Verhaaf δέν ἠδύνατο νά τοῦ ἀντιταχθεῖ. Κατόπιν μακρῶν ἀναλύσεων τῶν προβλημάτων του κατοικίας, ἐζήτησε ἀπό τήν διοίκηση τοῦ Δικαστηρίου νά διευκρινίσει τήν ἐλαχίστη ἀπόσταση, μεταξύ ἑνός μισθωμένου δωματίου καί τῆς οἰκίας του στό Perl, πού θά τοῦ παρεῖχε τήν δυνατότητα νά τύχει τῆς ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως. Στό τέλος τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς, ἐξέφραζε τήν ἐπιθυμία νά ἔχει συντόμως ἀπάντηση, ὥστε νά δυνηθεῖ νά ὑποβάλει ἔνσταση, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 90 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως.

Μέ ὑπόμνημα τῆς 29ης Νοεμβρίου 1979, ὁ γραμματεύς ἐπεβεβαίωσε τήν θέση πού εἶχε λάβει προηγουμένως. Προσέθεσε δέ ὅτι δέν εἶχε προσκομισθεῖ καμμία ἀπόδειξη πραγματικῆς ἐγκαταστάσεως στό Λουξεμβοῦργο καί ὑπεγράμμισε σχετικά ὅτι ἡ προσκομισθεῖσα σύμβαση μισθώσεως δέν περιεῖχε κἄν τό ὕψος τοῦ μισθώματος.

Στίς 3 Δεκεμβρίου 1979, ὁ προσφεύγων ἐσημείωσε τήν ἐν λόγω ἀπάντηση, ἐκφράζοντας πάντως τήν λύπη του διότι δέν ἐδόθη ἀπάντηση στό συγκεκριμένο ἐρώτημά του, τό σχετικό μέ τήν ἀπόσταση τοῦ μισθωμένου δωματίου στό Λουξεμβοῦργο σέ σχέση μέ τήν οἰκία του στό Perl: ἐζήτησε δέ ἐκ νέου ἀπάντηση στό ἐν λόγω ἐρώτημα.

Στίς 19 Δεκεμβρίου 1979, ὁ γραμματεύς τοῦ ἀπήντησε ὅτι ἡ ἀποζημίωση ἐγκαταστάσεως δέν χορηγεῖται ἐν ἀναφορᾶ πρός τήν ἀπόσταση ἀπό τήν οἰκογενειακή ἑστία, ἀλλά βάσει ἐγγράφων πού ἀποδεικνύουν τήν πραγματική ἐγκατάσταση στόν τόπο ἐργασίας.

Μετά τήν ἐν λόγω ἐπιστολή, ὁ προσφεύγων ἄφησε νά παρέλθουν ὀκτώμισυ μῆνες καί, στίς 3 Σεπτεμβρίου 1980, κατέθεσε νέα αἴτηση περί χορηγήσεως ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως, ἡ ὁποία αὐτήν τήν φορά ὑπεστηρίζετο ἀπό:

1) τήν τροποποιημένη σύμβαση μισθώσεως στήν όποία ώρίζετο μίσθωμα 1 800 FB γιά δύο δωμάτια·

2) τιμολόγια πρός άπόδειξη τοῦ ὅτι ἀγόρασε ἔπιπλα·

3) φωτοτυπίες τοῦ διαβατηρίου του καί τοῦ διαβατηρίου τῆς συζύγου του, πού άπεδείκνυαν ὅτι οἱ δύο σύζυγοι εἶχαν δηλωθεῖ στόν νέο τόπο κατοικίας των, στό Μέγα Δουκᾶτο.

Στίς 6 Νοεμβρίου 1980, ὁ γραμματεύς άπέρριψε τήν αἴτηση αὐτή, στηριχθείς στήν προηγουμένη ἐπιχειρηματολογία.

Στίς 10 Νοεμβρίου 1980, ὁ προσφεύγων ὑπέβαλε κατά τῆς ἐν λόγω άποφάσεως ἔνσταση κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 90 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, άμφισβητήσας γιά μία άκόμη φορά τά ἐπιχειρήματα τῆς διοικήσεως τοῦ Δικαστηρίου.

Στίς 21 Ἰανουαρίου 1981, ὁ πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου άπέρριψε τήν ἔνσταση προεχόντως ὡς άπαράδεκτη, δεδομένου ὅτι διά τῆς ἐνστάσεως προσεβλήθη πράξη πού ἐβεβαίωνε πολλές ἄλλες άποφάσεις τῶν ἐτῶν 78 καί 79 καί ὅτι, καί σέ περίπτωση πού ἦταν παραδεκτή, δέν ἦταν βάσιμη γιά τούς λόγους πού ἀνεπτύχθησαν στίς διάφορες άπορριπτικές άποφάσεις τοῦ γραμματέως.

Ἐν συνεχεία τῆς ἐν λόγω άπορριπτικῆς άποφάσεως, ὁ προσφεύγων, στίς 14 Ἀπριλίου 1981, ἤσκησε τήν παροῦσα προσφυγή, ἡ ὁποία ἐπρωτοκολλήθη στήν γραμματεία τοῦ Δικαστηρίου αὐθημερόν.

Τό Δικαστήριο, τρίτο τμῆμα, κατόπιν ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ καί μετ' ἀκρόαση τοῦ γενικοῦ εἰσαγγελέως, άπεφάσισε τήν ἔναρξη τῆς προφορικῆς διαδικασίας χωρίς προηγουμένη διεξαγωγή άποδείξεων.

II — Αἰτήματα τῶν διαδίκων

Ὁ *προσφεύγων* ζητεῖ άπό τό Δικαστήριο:

«1. νά άκυρώσει τήν ρητή άπό 21 Ἰανουαρίου 1981 άπόφαση περί άπορρίψεως τῆς ἐνστάσεως τοῦ προσφεύγοντος,

2. νά άκυρώσει τήν άπό 6 Νοεμβρίου 1980 άπόφαση τοῦ γραμματέως τοῦ Δικαστηρίου κατά τό μέτρο πού άρνεῖται τήν χορήγηση τῆς άποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως,

3. νά άποφανθεῖ ὅτι ὁ προσφεύγων δικαιοῦται τοῦ ὀφέλους τῆς άποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως μετά τῶν νομίμων τόκων, ὑπολογιζομένων ἐπί τοῦ ποσοῦ τῆς άποζημιώσεως άπό τοῦ χρόνου πού κατέστη άπαιτητή μέχρι τῆς καταβολῆς της,

4. πρό πάντων, νά κρίνει τήν παροῦσα προσφυγή παραδεκτή καί ἐμπρόθεσμη,

5. ἐν πάση δέ περιπτώσει, νά καταδικάσει τό άντίδικο στά δικαστικά ἔξοδα.»

Τό *καθ' οὗ* ζητεῖ άπό τό Δικαστήριο:

«— Νά κρίνει τήν προσφυγή άπαράδεκτη·
— ἄλλως, νά τήν κρίνει ἀβάσιμη·
— νά τήν άπορρίψει·
— νά άποφασίσει ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων σύμφωνα μέ τίς ἐφαρμοστέες διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ διαδικασίας.»

III — Περίληψη τῶν λόγων καί ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων

Α — Ἐπί τοῦ παραδεκτοῦ

Ὁ *προσφεύγων* άμφισβητεῖ τά ἐπιχειρήματα τοῦ προέδρου τοῦ Δικαστηρίου, ὑποστηρίζοντας ὅτι, ἄν τό 6ης Νοεμβρίου 1980

ὑπόμνημα τοῦ γραμματέως ἠδύνατο νά θεωρηθεῖ ὡς ἀπόφαση, δέν δύναται νά συμβεῖ τό ἴδιο γιά ὁλόκληρη τήν ὀγκώδη ἀλληλογραφία πού προηγήθη. Ἐπομένως, ἡ ἀπάντηση τοῦ γραμματέως στό ὑπόμνημα τῆς 29ης Νοεμβρίου 1979 δέν ἦταν δυνατόν νά ἀποβλέπει σέ ἀπόρριψη παρά μόνον ὑπό τίς «παροῦσες συνθῆκες». Δεδομένου ὅτι, ἐν συνεχεία, ὁ προσφεύγων προσεκόμισε νέες ἀποδείξεις περί ἀλλαγῆς κατοικίας, μόνο ἡ ἀπάντηση τῆς 6ης Νοεμβρίου 1980 ἠδύνατο νά θεωρηθεῖ ὡς πράξη θλάπτουσα τά συμφέροντά του καί ὡς ἀπόφαση κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 90 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως. Ὑπό τίς περιστάσεις αὐτές, ἡ ὑποβολή ἐνστάσεως πρό τῆς λήψεως τῆς ἐπιστολῆς τῆς 6ης Νοεμβρίου 1980 θά ἦταν, κατά τόν προσφεύγοντα, πρόωρη.

Ἐπομένως, «δέν πρέπει νά γίνει δεκτόν ὅτι τό Δικαστήριο δύναται, ὑπό τίς δεδομένες περιστάσεις, νά ἀπορρίψει τήν παροῦσα προσφυγή λόγω παρελεύσεως τῶν προθεσμιῶν, ἐνῶ ἡ συζήτηση ἐξηκολούθει μέχρι τῆς ἀπό 6 Νοεμβρίου 1980 ἀπαντήσεως τοῦ γραμματέως».

Τό *καθ' οὗ* ὑποστηρίζει ὅτι — ὅπως ὑπεγραμμίσθη καί στήν ἀπό 19 Ἰανουαρίου 1981 ἀπόφαση τοῦ προέδρου τοῦ Δικαστηρίου — ὁ προσφεύγων ἦταν ἐκπρόθεσμος, διότι ἡ ἀπό 6 Νοεμβρίου 1980 ἀπορριπτική ἀπόφαση τοῦ γραμματέως τοῦ Δικαστηρίου συνιστοῦσε ἁπλῶς καί μόνον βεβαιωτική ἀπόφαση προηγουμένων ἀπορριπτικῶν ἀποφάσεων.

Ὅσον ἀφορᾶ τόν ἰσχυρισμό τοῦ προσφεύγοντος ὅτι οἱ προηγούμενες τῆς ἐπιστολῆς τῆς 6ης Νοεμβρίου 1980 ἐπιστολές τοῦ γραμματέως ἀπετέλουν ἀνταλλαγή ἀλληλογραφίας, τά δέ σημειώματα καί ὑπομνήματα δέν εἶχαν συνεπῶς χαρακτῆρα ἀποφάσεως, ἐνῶ τό καθ' οὗ ὑποστηρίζει ὅτι ὁ ἰσχυρισμός αὐτός ἀντικρούεται ἀπό τό περιεχόμενο τῶν ἐν λόγω ἐπιστολῶν. Πράγματι, ὅλες αὐτές οἱ ἐπιστολές ἦταν ἀπορριπτικές τῆς αἰτήσεως τοῦ προσφεύγοντος. Ἐξ ἄλλου, ὁ ἴδιος ἐθεώρησε, μέ τήν συμπληρωματική αἴτηση τῆς 13ης Νοεμβρίου 1979, ὅτι ἡ ἀπό 7 Νοεμβρίου 1979 ἀπάντηση τοῦ γραμματέως συνιστοῦσε ἀπόφαση δεκτική προσφυγῆς, διότι ἐζήτησε ἀπάντηση ἐντός προθεσμίας πού θά τοῦ ἐπέτρεπε, ἐνδεχομένως, τήν ὑποβολή ἐνστάσεως κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 90 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως. Εἶχε ἐπίσης ἀναγνωρίσει ὅτι ἡ ἀπό 29 Νοεμβρίου 1979 ἀπάντηση τοῦ γραμματέως συνιστοῦσε «ἀπόρριψη ὑπό τίς παροῦσες περιστάσεις», βεβαιώνοντας ἔτσι ὅτι ἐκπρόκειτο περί ἀποφάσεως, μολονότι, κατά τήν ἄποψή του, εἶναι «rebus sic stantibus».

Ὅσον ἀφορᾶ τόν ἰσχυρισμό τοῦ προσφεύγοντος ὅτι μέ τήν ἀπό 3 Σεπτεμβρίου 1980 αἴτησή του προσεκόμισε «νέες ἀποδείξεις τῆς πράγματι ἐπελθούσης ἀλλαγῆς», οὕτως ὥστε μόνο ἡ ἀπάντηση τῆς 6ης Νοεμβρίου 1980 ἠδύνατο νά θεωρηθεῖ ὡς ἀπόφαση κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 90 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, τό καθ' οὗ ὑποστηρίζει ὅτι, ἄν τοῦτο ἦταν ἀκριβές, τό ζήτημα τοῦ παραδεκτοῦ τῆς προσφυγῆς θά ἠδύνατο νά συζητηθεῖ. Ὁ ἰσχυρισμός ὅμως τοῦ προσφεύγοντος δέν δύναται νά γίνει δεκτός, διότι αὐτός ἐξηκολούθει πάντοτε νά κατοικεῖ μέ τήν οἰκογένειά του στήν οἰκία του στό Perl, τό γεγονός δέ τῆς παραδόσεως μιᾶς κλίνης στό Schengen δέν ἀσκεῖ ἐπιρροή, ὅπως καί ἡ ἔνδειξη ἀλλαγῆς κατοικίας στό διαβατήριό του καί στό τῆς συζύγου του ἀπό τήν γερμανική πρεσβεία, γιά τόν λόγον ὅτι ἡ καταχώριση αὐτή γίνεται μέ ἁπλῆ βεβαίωση ὅτι ὁ ἐνδιαφερόμενος εἶναι ὑπάλληλος τῶν Κοινοτήτων.

Μέ τήν ἀπάντησή του, ὁ *προσφείγων* ἐπανέρχεται, κατ' ἀρχάς, στά πραγματικά περιστατικά, γιά νά ὑπογραμμίσει ὅτι δέν ὑπῆρχε ἀπόφαση πρίν ἀπό τό ἀπό 6 Νοεμβρίου 1980 ὑπόμνημα τοῦ γραμματέως. Ἀσφαλῶς, «θά ἦταν εὔκολο καί πρός τό συμφέρον ὅλων τό ἀπό 7 Νοεμβρίου 1979 ὑπόμνημα τοῦ γραμματέως νά συνιστοῦσε σαφῆ καί καθαρά ἀπόφαση, χωρίς διφορού-

μενα, δημιουργώντας προθεσμίες προσφυγῆς», ἀλλά, κατ' αὐτόν, δέν ἐπρόκειτο «προδήλως περί τούτου», διότι τό ἐν λόγω ὑπόμνημα ἀπετέλει ἁπλῶς συζήτηση, ὅπως προκύπτει ἀπό τίς δύο τελευταῖες παραγράφους, ὅπου θίγεται ἡ ἔλλειψη ἀποδείξεως τῆς πραγματικῆς μεταφορᾶς ἀπό τό Perl στό Schengen καί ἡ μικρή ἀπόσταση μεταξύ τῶν δύο αὐτῶν κοινοτήτων. Ἀπό τίς δύο τελευταῖες αὐτές παραγράφους ὁ προσφεύγων ἀντελήφθη, πράγματι, ὅτι τοῦ ἐζητεῖτο συμπληρωματική ἀπόδειξη καί ὅτι ἡ συζήτηση παρέμενε πάντοτε ἀνοικτή. Ἡ στάση αὐτή ἐπιβεβαιοῦται ἀπό τό γεγονός ὅτι, μέ τό ἀπό 3 Σεπτεμβρίου 1980 ὑπόμνημά του, ὁ προσφεύγων προσεκόμισε νέα σειρά ἀποδείξεων, γιά νά ἐπιτύχει τήν ἀποζημίωση ἐγκαταστάσεως.

Ἑπομένως, «ἡ θεωρία τῶν βεβαιωτικῶν πράξεων» δέν βρίσκει ἐφαρμογή ἐν προκειμένω, γιά τόν λόγον ὅτι καμμία προηγουμένη πράξη δέν συνιστοῦσε ἀπόφαση, δεδομένου ὅτι ἡ πρώτη πράξη πού εἶχε χαρακτῆρα ἀποφάσεως ἦταν τό ἀπό 6 Νοεμβρίου 1980 ὑπόμνημα τοῦ γραμματέως.

Μέ τήν ἀνταπάντησή του, τό *καθ' οὗ* θεωρεῖ ὅτι ὁ προσφεύγων, παραπέμποντας στίς δύο τελευταῖες παραγράφους τοῦ ἀπό 7 Νοεμβρίου 1979 ὑπομνήματος τοῦ γραμματέως, ἀντιπαρῆλθε ἐν σιωπῇ τά ἐδάφια μέ τά ὁποῖα ὁ γραμματεύς ἀπέρριψε τούς ἰσχυρισμούς τοῦ Burg καί τῆς αἰτήσεώς του. Πράγματι, δηλώνοντας:

«Λυποῦμαι διότι δέν δύναμαι νά σᾶς συμμερισθῶ στήν ἐπιχειρηματολογία αὐτή ...

Ἐπί πλέον, δέν δύναμαι νά υἱοθετήσω τήν ἄποψή σας ...»

ὁ γραμματεύς εἶχε λάβει σαφῶς ἀρνητική θέση.

Ὡς πρός τόν ἰσχυρισμό τοῦ προσφεύγοντος, ὅτι προσεκόμισε συμπληρωματικές ἀποδείξεις μέ τό ὑπόμνημά του τῆς 3ης Σεπτεμβρίου 1980, τό καθ' οὗ ὑποστηρίζει ὅτι μέ τό ὑπόμνημα αὐτό ἐζητεῖτο ἐκ νέου ἡ χορήγηση τῆς ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως, μέ τήν προβολή νέων λόγων καί ἀποδείξεων, καί ὅτι ἡ ἐν λόγω αἴτηση εἶχε τό ἴδιο ἀντικείμενο μέ τήν προηγουμένη, ἡ δέ ἀπόρριψη δέν ἦταν παρά βεβαιωτική τῆς προηγουμένης ἀρνητικῆς ἀποφάσεως.

Β — Ἐπί τῆς οὐσίας

Ὁ *προσφεύγων* προτείνει νά ἐξετασθοῦν διαδοχικῶς οἱ διάφοροι λόγοι πού προεβλήθησαν, τόσο ἀπό τόν γραμματέα ὅσο καί ἀπό τόν πρόεδρο τοῦ Δικαστηρίου, γιά τήν ἀπόρριψη τῆς αἰτήσεώς του.

Κατ' ἀρχάς, ὅσον ἀφορᾶ τήν ἀπόφαση Verhaaf, ὁ προσφεύγων ὑποστηρίζει ὅτι οἱ περιστάσεις καί, κατά συνέπεια, οἱ λύσεις δέν ἦταν δεκτικές συγκρίσεως, διότι, ἀφ' ἑνός μέν, ὁ Verhaaf δέν ὑπεχρεοῦτο νά ἐνταχθεῖ σέ νέο περιβάλλον καθ' ὅσον ἐπέστρεψε στό περιβάλλον αὐτό ἐννέα μῆνες ἀφ' ὅτου ἀνεχώρησε, καί μάλιστα κατόπιν αἰτήσεώς του, ἀφ' ἑτέρου δέ, διότι ἐνῶ ὁ Burg ζητεῖ ἀποζημίωση πρώτης ἐγκαταστάσεως, ὁ Verhaaf ἐζήτησε τήν ἐν λόγω ἀποζημίωση λόγω «τοποθετήσεως» σέ «νέο τόπο ἐργασίας». Ἄλλωστε, οἱ δύο αὐτές καταστάσεις διαφοροποιοῦνται στό ἄρθρο 5 τοῦ παραρτήματος VII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, ἐπειδή ἡ ἀποζημίωση πρώτης ἐγκαταστάσεως ἐμπίπτει στό πρῶτο ἐδάφιο, ἐνῶ ἡ αἰτηθεῖσα ἀπό τόν Verhaaf ἐνέπιπτε στό δεύτερο ἐδάφιο τοῦ ἰδίου ἄρθρου. Ὁ προσφεύγων ἐπαναλαμβάνει ἐπίσης ὅτι, κατά τήν ἄποψή του, τό ἐδάφιο 3 τοῦ ἄρθρου 5 ἔχει ἐφαρμογή μόνο γιά τίς περιπτώσεις πού ἀναφέρονται στό δεύτερο τμῆμα τῆς πρώτης φράσεως τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ ἄρθρου 5.

Πρός ὑποστήριξη τῆς θέσεώς του, ὁ προσφεύγων ἀναφέρεται στήν ἔκθεση τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐπί τῆς ἀποζημιώ-

σεως ἐγκαταστάσεως (ΟΙ τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1980, σ. 168), καθώς καί στήν ἀπάντηση τῆς Ἐπιτροπῆς (ἐδημοσιεύθη στήν ἴδια ΟΙ, σ. 294).

Τό Ἐλεγκτικό Συνέδριο διέκρινε μεταξύ δύο κατηγοριῶν δικαιουμένων ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως:

— ἐκείνους οἱ ὁποῖοι, ἐπειδή δικαιοῦνται τῆς ἀποζημιώσεως ἀποδημίας, δέν ὑποχρεοῦνται εἰς προσκόμιση ἀποδείξεων, τυγχάνουν δέ αὐτομάτως τῆς ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως,

— ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ὀφείλουν νά προσκομίσουν ἀπόδειξη ὅτι ὑπεχρεώθησαν νά ἀλλάξουν κατοικία γιά νά ἀνταποκριθοῦν στίς ὑποχρεώσεις τῆς ὑπηρεσίας τους, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως.

Τό Ἐλεγκτικό Συνέδριο προέτεινε, ἄλλωστε, τήν διατήρηση τῆς ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως μόνο γιά τήν δεύτερη κατηγορία ὑπαλλήλων.

Ἡ Ἐπιτροπή εἶχε δηλώσει ὅτι «μιά τέτοια ἑρμηνεία τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καθιστοῦσε ἀναγκαία τήν τροποποίηση διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως».

Ὁ προσφεύγων εἶναι τῆς γνώμης ὅτι τό παρόν σύστημα δικαιολογεῖται, στό μέτρο πού ἀναγνωρίζει αὐτομάτως στό προσωπικό πού λαμβάνει τήν ἀποζημίωση ἀποδημίας καί τό δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως, διότι ἡ τελευταία — ἡ ὁποία δέν πρέπει νά συγχέεται μέ τήν ἐπιστροφή τῶν ἐξόδων μετακομίσεως — καλύπτει τά οὕτως ἀποκαλούμενα λανθάνοντα ἔξοδα». Τοιουτοτρόπως, διαφοροποιώντας τίς δύο ἀποζημιώσεις, τό ἄρθρο 5 παρίσταται ὡς λογική διάταξη, εἶναι δέ βέβαιο ὅτι τό ἐδάφιο 3 δεύτερη φράση ἀφορᾶ μόνο τό προσωπικό πού δέν δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἀποδημίας, ἐπειδή, γι' αὐτούς, ὑφίσταται τεκμήριο ἀναλήψεως πραγματικῶν δαπανῶν, τό ὁποῖο δέν ὑφίσταται σέ περίπτωση ἀλλαγῆς κατοικίας.

Τέλος, ἀπό τήν ἀπόφαση Verhaaf προκύπτει ὅτι ὁ ὑπάλληλος ὑποχρεοῦται νά ἀποδείξει «τήν ἐγκατάστασή του σέ νέο περιβάλλον ἐπ' ἀόριστο ἀλλά ἀρκετό χρονικό διάστημα». Ἡ ἔννοια τοῦ «νέου περιβάλλοντος» δέν ὁρίζεται ἀπό μία σύγκριση μεταξύ Perl καί Schengen, ἀλλά ἐν ἀναφορᾶ πρός τόν τόπο ἐργασίας. Ἑπομένως, ὁ προσφεύγων ἱκανοποιεῖ πλήρως τόν τιθέμενο στήν ἀπόφαση Verhaaf ὅρο, διότι τό περιβάλλον τοῦ Δικαστηρίου στό Λουξεμβοῦργο εἶναι ἐντελῶς νέο ἐν σχέσει πρός τόν προηγούμενο τόπο ἐργασίας του, ἤτοι τῆς ὑπηρεσίας ἀσφαλείας στό ἀεροδρόμιο τῆς Φραγκφούρτης. Ὑπό τίς περιστάσεις αὐτές, οἱ περιπτώσεις Burg καί Verhaaf εἶναι «τελείως διαφορετικές», διότι, στήν μία περίπτωση ὁ Verhaaf ἐπέστρεψε στόν προηγούμενο τόπο ἐργασίας του, ἐνῶ στήν ἄλλη περίπτωση, γιά τόν προσφεύγοντα, τά πάντα ἦταν νέα στήν ἐργασία του στό Λουξεμβοῦργο.

Τό *καθ' οὗ* ἐπικουρικῶς μόνο ἐξετάζει τήν οὐσία. Ὑπενθυμίζει ὅτι ὁ κανονισμός ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως ἐξαρτᾶ τήν χορήγηση τῆς ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως ἀπό δύο ὅρους:

— ὁ ὑπάλληλος πρέπει εἴτε νά λαμβάνει ἐπίδομα ἀποδημίας, εἴτε νά δικαιολογεῖ ὅτι ὑπεχρεώθη εἰς ἀλλαγή κατοικίας γιά νά ἀνταποκριθεῖ στίς ὑποχρεώσεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως (ἄρθρο 5 παράγραφος 1 τοῦ παραρτήματος VII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως)·

— ὀφείλει ἐπίσης νά προσκομίσει τά δικαιολογητικά ἔγγραφα τῆς ἐγκαταστάσεώς του στόν τόπο ὑπηρεσίας του (ἄρθρου 5 παράγραφος 3).

Ὀρθῶς, ἑπομένως, ἡ διοικητική ἀπόφαση ἐδέχθη ὅτι ὁ προσφεύγων πληροῦσε τήν πρώτη, ἀλλά ὄχι τήν δεύτερη, προϋπόθεση τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, ἡ δέ αἰτηθεῖσα ἀπόδειξη ἐπ' αὐτοῦ

δέν προκύπτει άπό τά προσκομισθέντα στοιχεῖα.

Αὐτός εἶναι ὁ λόγος γιά τόν ὁποῖο ὁ προσφεύγων ὑποστηρίζει ὅτι ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 5 δέν ἐφαρμόζεται στήν περίπτωσή του, δεδομένου ὅτι αὐτός λαμβάνει τό ἐπίδομα ἀποδημίας. Πάντως, μία τέτοια ἑρμηνεία, πού καταλήγει στό νά μή θεωρεῖται τό ἐν λόγω ἐπίδομα ὡς ἐπιστροφή ἐξόδων ἀλλά ὡς συμπλήρωμα τῶν ἀποδοχῶν, ἀντιβαίνει στό σύνολο τῶν διατάξεων τοῦ τμήματος 3 «Ἐπιστροφή ἐξόδων» καί δέν γίνεται δεκτή ἀπό τήν νομολογία. Πράγματι, ἡ ἐν λόγω ἑρμηνεία ἔχει ἀπορριφθεῖ ἀπό τό Δικαστήριο μέ τήν ἀπόφαση Verhaaf, καθώς καί ἀπό τόν γενικό εἰσαγγελέα Roemer, μέ τίς προτάσεις του τῆς 10ης Μαΐου 1960 (Campologno κατά Ἀνωτάτης Ἀρχῆς, συνεκδικασθεῖσες ὑποθέσεις 27 καί 39/59, Rec. σ. 852), καί ἀπό τόν γενικό εἰσαγγελέα Reischl, μέ τίς προτάσεις του στήν ὑπόθεση Verhaaf.

Ἀπό τήν νομολογία αὐτή προκύπτει ὅτι «μόνο ἡ ἐγκατάσταση σέ νέο περιβάλλον γιά ὑπηρεσιακούς λόγους, ἀπό τήν ὁποία προεκλήθησαν ἔξοδα, παρέχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως». Κατά συνέπεια, ἡ παράγραφος 3 ἐδάφιο 2 τοῦ ἄρθρου 5 ἐφαρμόζεται σέ κάθε ὑπάλληλο πού πληροῖ τούς ὅρους λήψεως ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως.

Σχετικά μέ τήν ἔκθεση τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐπί τῆς ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως, καθώς καί μέ τήν ἀπάντηση τῆς Ἐπιτροπῆς, τό καθ' οὗ ὑποστηρίζει ὅτι τό Ἐλεγκτικό Συνέδριο ἐπέκρινε καί κατήγειλε τήν καταχρηστική πρακτική τῆς χορηγήσεως ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως ὑπό τήν μόνη προϋπόθεση τῆς ὑπάρξεως δικαιώματος ἐπιδόματος ἀποδημίας καί ἔκρινε ὅτι ἡ χορήγηση τῆς ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως ἔπρεπε νά ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ὑπάλληλος ὑπεβλήθη σέ ἔξοδα. Ἡ Ἐπιτροπή ἐπίσης ἐπέμεινε στήν ἀνάγκη ἐξόδων ἐγκαταστάσεως, στά ὁποῖα πρέπει νά ἔχουν ὑποβληθεῖ οἱ ὑπάλληλοι.

Ἐπί πλέον, ἡ ἐξέταση τῶν στοιχείων ἀποδεικνύει ὅτι ὁ προσφεύγων προσεπάθησε, μέ «εἰκονικές ἀλλαγές κατοικίας», νά τοῦ χορηγηθεῖ μία ἐκ τοῦ κανονισμοῦ προβλεπομένη ἀποζημίωση τήν ὁποία δέν δικαιοῦται.

Μέ τό ὑπόμνημα ἀπαντήσεώς του, ὁ *προσφεύγων* ἀμφισβητεῖ τήν ἄποψη τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι προσεπάθησε νά τοῦ χορηγηθεῖ ἡ ἀποζημίωση ἐγκαταστάσεως μέ εἰκονικές ἀλλαγές κατοικίας, ὑποστηρίζοντας ὅτι ἡ προσθήκη στήν σύμβαση μισθώσεως τοῦ ποσοῦ τοῦ μισθώματος δέν ἠδύνατο νά ἔχει χαρακτῆρα δολιότητος. Πράγματι, ὁ προσφεύγων ἐπεδίωξε νά ἀπαντήσει στό τεθέν μέ τό ὑπόμνημα τοῦ προϊσταμένου τῆς ὑπηρεσίας προσωπικοῦ ἐρώτημα, ἄν δηλαδή ὁ ἐνδιαφερόμενος κατοικοῦσε πραγματικά στό Λουξεμβοῦργο. Στηριζόμενος σ' αὐτά τά δεδομένα, ὑπεχρεώθη νά ὑποβληθεῖ σέ ἔξοδα προκειμένου νά προσκομίσει τίς ζητηθεῖσες ἀποδείξεις, γιά νά τοῦ λεχθεῖ τελικά ὅτι «ἐν πάση περιπτώσει, ἡ μετακίνηση ἀπό τό Perl στό Schengen δέν δύναται νά ἔχει καμμία σημασία».

Ὅσον ἀφορᾶ τήν ἀπάντηση τῆς Ἐπιτροπῆς πρός τό Ἐλεγκτικό Συνέδριο ἐπί τοῦ θέματος τῆς ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως, ὁ προσφεύγων δέχεται ὅτι «πρόκειται γιά ἔξοδα», ἀλλά ἀπό τό κείμενο τῆς Ἐπιτροπῆς προκύπτει ὅτι συνιστοῦν ἐπίσης ἔξοδα ἐγκαταστάσεως ἐκεῖνα στά ὁποῖα ὑποβάλλονται «πρόσωπα τά ὁποῖα, κατά τήν ἀνάληψη ὑπηρεσίας, κατοικοῦν ἤδη στόν τόπο τῆς ἐν λόγω ὑπηρεσίας». Ἡ σκέψη αὐτή ἀρκεῖ πρός ἀπόδειξη τοῦ ὅτι, ὅσον ἀφορᾶ τήν ἀποζημίωση ἐγκαταστάσεως, τά ἔξοδα δέν συνδέονται αὐτομάτως μέ τήν μεταφορά τῆς διαμονῆς ἤ τῆς κυρίας κατοικίας.

Ἡ ἀποζημίωση ἐγκαταστάσεως ἔχει χαρακτῆρα ἐφ' ἅπαξ καί δέν πρέπει νά συγκρίνεται μέ τήν ἐπιστροφή τῶν ἐξόδων μετακομίσεως. Στηρίζεται στήν «βάσιμη ὑπόθεση ὅτι ὁποιαδήποτε ἀνάληψη ὑπηρεσίας δημιουργεῖ τά οὕτως ἀποκαλούμενα λανθάνοντα ἔξοδα». Καμμία ἄλλη ἀπόδειξη δέν εἶναι ἀναγκαία, τουλάχιστον στήν περίπτωση πού ὁ νέος ὑπάλληλος λαμβάνει τό ἐπίδομα ἀποδημίας, ὅπως εἶναι ἡ περίπτωση τοῦ Burg.

Μέ τήν ἀνταπάντησή του, τό *καθ' οὗ* ἐπανέρχεται σ' αὐτό πού ἀπεκάλεσε «εἰκονικές ἀλλαγές κατοικίας» τοῦ προσφεύγοντος. Τό ἐπιχείρημά του, ὅτι ἡ σύμβαση μισθώσεως συνεπληρώθη αἰτήσει τῆς διοικήσεως, ἀμφισβητεῖται. Ὁ Burg προσεκόμισε σύμβαση μισθώσεως μέ ἡμερομηνία 12 Νοεμβρίου 1978, χωρίς ἔνδειξη περί τοῦ μισθώματος. Ἐπειδή τοῦτο ἐσημειώθη σέ ὑπόμνημα τῆς 29ης Νοεμβρίου 1979, ὁ Burg προσεκόμισε τήν 3η Σεπτεμβρίου 1980 ἕνα πρόσθεμα στήν σύμβαση μισθώσεως ὅπου ἀνέφερε τό μίσθωμα 1 800 φράγκων· αὐτή τήν φορά γιά δύο δωμάτια.

Τό *καθ' οὗ* διερωτᾶται, ἐπίσης, πῶς δύναται νά συμβιβασθεῖ ὁ ἰσχυρισμός τοῦ προσφεύγοντος, ὅτι ἐγκατεστάθη στό Schengen, «μέ τίς προηγούμενες δηλώσεις του ὅτι δέν ἠδύνατο νά ἀντιμετωπίσει οἰκονομικά μία μετακόμιση ἀπό τό Perl στό Schengen»;

IV — Προφορική διαδικασία

Κατά τήν συνεδρίαση τῆς 10ης Δεκεμβρίου 1981, ὁ προσφεύγων, ἐκπροσωπούμενος ἀπό τόν δικηγόρο Λουξεμβούργου Biel καί τό Δικαστήριο τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, ἐκπροσωπούμενο ἀπό τόν διευθυντή διοικήσεως Zwickert, ἐπικουρούμενο ἀπό τόν δικηγόρο Λουξεμβούργου Bonn, ἀνέπτυξαν προφορικῶς τίς παρατηρήσεις τους καί ἀπήντησαν στίς ἐρωτήσεις τοῦ Δικαστηρίου.

Ὁ γενικός εἰσαγγελεύς ἀνέπτυξε τίς προτάσεις του κατά τήν συνεδρίαση τῆς 11ης Φεβρουαρίου 1982.

Σκεπτικό

1 Μέ δικόγραφο πού κατέθεσε στήν γραμματεία τοῦ Δικαστηρίου στίς 14 Ἀπριλίου 1981, ὁ Burg, ὑπάλληλος τοῦ Δικαστηρίου, μέ βαθμό C 4, ἤσκησε, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 90 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων, προσφυγή ἀκυρώσεως κατά τῆς ἀπό 21 Ἰανουαρίου 1981 ἀποφάσεως τοῦ προέδρου τοῦ Δικαστηρίου, μέ τήν ὁποία ἀπερρίφθη ἔνσταση τοῦ προσφεύγοντος, καθώς καί κατά τῆς ἀπό 6 Νοεμβρίου 1980 ἀποφάσεως τοῦ γραμματέως τοῦ Δικαστηρίου, μέ τήν ὁποία τοῦ ἀπερρίφθη αἴτηση περί χορηγήσεως τῆς ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως, πού προβλέπεται στό ἄρθρο 5 τοῦ παραρτήματος VII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως.

2 Τό ἄρθρο 5 τοῦ παραρτήματος VII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, καθ' ὅσον ἐνδιαφέρει στήν παροῦσα διαφορά, ὁρίζει:

— στήν παράγραφό του 1 ὅτι:

«Ἀποζημίωση ἐγκαταστάσεως ἴση πρός τόν βασικό μισθό δύο μηνῶν, ἄν πρόκειται περί ὑπαλλήλου ἀρχηγοῦ οἰκογενείας, ἤ πρός τόν βασικό μισθό ἑνός μηνός, ἄν πρόκειται περί ὑπαλλήλου, ὁ ὁποῖος δέν ἔχει τήν ἰδιότητα αὐτή,

δικαιοῦται ὁ ὑπάλληλος πού πληροῖ τούς ὅρους γιά τή χορήγηση τοῦ *ἐπιδόματος ἐκπατρισμοῦ* [ἀποδημίας] ἤ ἀποδεικνύει ὅτι ὑποχρεώθηκε νά ἀλλάξει διαμονή, γιά νά ἀνταποκριθεῖ στίς ὑποχρεώσεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως.»

— στήν παράγραφό του 3 ὅτι:

«Ἡ ἀποζημίωση ἐγκαταστάσεως καταβάλλεται, κατόπιν ὑποβολῆς ἐγγράφων πού δικαιολογοῦν τήν ἐγκατάσταση τοῦ ὑπαλλήλου στόν τόπο τοποθετήσεώς του καί τήν ἐγκατάσταση τῆς οἰκογενείας του, ἄν ὁ ὑπάλληλος ἔχει τήν ἰδιότητα τοῦ ἀρχηγοῦ οἰκογενείας.»

3 Φαίνεται ὅτι ὁ προσφεύγων συγκεντρώνει τούς ὅρους λήψεως ἐπιδόματος ἀποδημίας. Ὅταν προσελήφθη, τό 1977, κατοικοῦσε μέ τήν γυναῖκα καί τήν θυγατέρα του στό Perl, κοινότητα πού εὑρίσκεται στήν γερμανική ὄχθη τοῦ Μοζέλα. Τό 1978, ἐζήτησε νά τοῦ χορηγηθεῖ ἡ ἀποζημίωση ἐγκαταστάσεως, προσκομίζοντας, πρός ὑποστήριξη τῆς αἰτήσεώς του, μία σύμβαση μισθώσεως — ἄνευ ἐνδείξεως μισθώματος — τῆς 12ης Νοεμβρίου 1978, περί μισθώσεως ἑνός δωματίου στό Schengen, κοινότητα πού εὑρίσκεται στή λουξεμβουργιανή ὄχθη τοῦ Μοζέλα.

4 Ἡ αἴτηση αὐτή δέν ἔγινε κατ' ἀρχάς δεκτή στίς 20 Δεκεμβρίου 1978 ἀπό τόν προϊστάμενο τῆς ὑπηρεσίας προσωπικοῦ τοῦ Δικαστηρίου, ἐν συνεχεία δέ ἀπετέλεσε ἀντικείμενο ἀνταλλαγῆς ἐπιστολῶν μεταξύ τοῦ προσφεύγοντος καί τοῦ γραμματέως.

Ἐπί τοῦ παραδεκτοῦ

5 Ἡ διοίκηση τοῦ Δικαστηρίου ὑποστηρίζει ὅτι ἡ προσφυγή εἶναι ἀπαράδεκτη, γιά τόν λόγο ὅτι στρέφεται κατά τῆς ἀπό 6 Νοεμβρίου 1980 ἀποφάσεως, ἡ ὁποία εἶναι καθαρῶς βεβαιωτική προηγουμένων ἀπορριπτικῶν ἀποφάσεων καί ἰδίως ἐκείνης πού περιέχεται στό ἀπό 7 Νοεμβρίου 1979 ὑπόμνημα τοῦ γραμματέως.

6 Ὁ προσφεύγων προβάλλει, ἀντιθέτως, ὅτι μόνο τό ὑπόμνημα τῆς 6ης Νοεμβρίου 1980 δύναται νά θεωρηθεῖ «ὡς βλαπτική πράξη καί ὡς ἀπόφαση, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 90 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως», ὅλα δέ τά προηγούμενα ὑπομνήματα ἀποτελοῦν ἁπλῶς ἐπιστολές πού ἀπαρτίζουν μέρος τῆς ἀλληλογραφίας, τῆς ὁποίας ἀντικείμενο ἦταν νά συζητηθεῖ τό θέμα τῆς ἀποδείξεως τῆς μετακομίσεως τοῦ προσφεύγοντος ἀπό τό Perl στό Schengen· ἑπομένως, — κατ' αὐτόν — ἡ ἀπό 7 Νοεμβρίου 1979 ἐπιστολή τοῦ γραμματέως πρέπει νά θεωρηθεῖ ὡς αἴτηση πρός τόν προσφεύγοντα περί συμπληρώσεως τῶν ἀποδείξεων.

7 Ἐν ὄψει τῶν δύο αὐτῶν ἀντιτιθεμένων ἀπόψεων, πρέπει πρῶτον νά προσδιορισθεῖ ἡ νομική φύση τοῦ ὑπομνήματος τῆς 7ης Νοεμβρίου 1979.

8 Μέ τό ἐν λόγω ἔγγραφο, στίς παραγράφους 2 καί 3, ὁ γραμματεύς διευκρινίζει:

«Λυποῦμαι διότι δέν δύναμαι νά συμμερισθῶ τόν τρόπο σκέψεώς σας...»

«... Δέν δύναμαι νά ἀποδεχθῶ τήν ἐπιχειρηματολογία σας...»

καί στήν τελευταία παράγραφο δηλώνει:

«Πρέπει νά σᾶς πληροφορήσω ὅτι, ἀφ' ἑνός μέν, ἡ σύμβαση μισθώσεως ἑνός δωματίου, κειμένου 2 χλμ. ἀπό τήν παροῦσα κατοικία σας, δέν δύναται νά ἀποτελέσει ἀπόδειξη πραγματικῆς ἐγκαταστάσεώς σας στό δωμάτιο αὐτό, ἀφ' ἑτέρου δέ, ἀκόμη καί ἄν ἠδύνασθε νά δικαιολογήσετε αὐτή τήν μετακίνηση ἀπό τόν τόπο κατοικίας σας, σέ καμμία περίπτωση, ἀπόσταση 2 χλμ. δέν δύναται νά θεωρηθεῖ ὡς ἐγκατάσταση σέ νέο περιβάλλον, ὅπως ἀπαιτεῖ σχετικά τό Δικαστήριο.»

9 Ἕνα τέτοιο ἔγγραφο δέν δύναται νά ἀποτελέσει προπαρασκευαστική πράξη τῆς βλαπτικῆς πράξεως, διότι ἀπό τήν τελευταία παράγραφο προκύπτει ὅτι ὁ γραμματεύς ὄχι μόνο ἀπορρίπτει τήν προταθεῖσα ἀπό τόν προσφεύγοντα ἀπόδειξη, ἀλλά τονίζει, ἐπί πλέον, ὅτι καί ἄν ἀκόμη μία τέτοια ἀπόδειξη ἠδύνατο ἐγκύρως νά προσκομισθεῖ, ἡ αἴτηση τοῦ προσφεύγοντος ἔπρεπε πάντως νά ἀπορριφθεῖ γιά λόγους πού ἀνάγονται στήν οὐσία τῆς ὑποθέσεως.

10 Ἀπό τό σύνολο τῶν χρησιμοποιηθεισῶν ἐκφράσεων καί ἀπό τήν ἀλληλουχία τους προκύπτει ὅτι τό ἐν λόγω ἔγγραφο ἀποτελεῖ ἀπορριπτική πράξη τῆς αἰτήσεως περί καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως, δυναμένη νά θίξει ἄμεσα τήν κατάσταση τοῦ ἐνδιαφερομένου καί συνεπῶς βλαπτική, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 90 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως. Ἀκόμη καί ἄν ὑποτεθεῖ ὅτι ὁ προσφεύγων ἠδύνατο νά διατηρήσει κάποια ἀμφιβολία ὡς πρός τόν νομικό χαρακτηρισμό τοῦ ἐν λόγω ὑπομνήματος, ἡ ἀβεβαιότης αὐτή θά ἔπρεπε νά εἶχε ἀρθεῖ ὁριστικά μέ τό ἀπό 29 Νοεμβρίου 1979 ὑπόμνημα τοῦ γραμματέως, τό ὁποῖο ἀνεφέρετο στό ἀπό 7 Νοεμβρίου ὑπόμνημα, ἐπέχον θέση ἀποφάσεως περί μή χορηγήσεως τῆς ἀποζημιώσεως ἐγκαταστάσεως.

11 Ὑπ' αὐτούς τούς ὅρους, κακῶς ὁ προσφεύγων προσπαθεῖ νά δικαιολογήσει ὅτι μόνο τό ὑπόμνημα τῆς 6ης Νοεμβρίου 1980 ἀπετέλει ὀλαπτική πράξη, ὑποστηρίζοντας ὅτι μέ τήν ἀπό 3 Σεπτεμβρίου 1980 αἴτησή του εἶχε προσκομίσει νέες ἀποδείξεις περί τῆς ἀλλαγῆς κατοικίας του στό Schengen. Πράγματι, κατά τό μέτρο πού ἡ ἀπόφαση ἀπό 7 Νοεμβρίου 1979 τοῦ γραμματέως ἀπέρριψε τήν αἴτηση τοῦ προσφεύγοντος τῆς 4ης Ἰουλίου 1979, γιά τόν λόγο ὅτι μετακίνηση 2 χλμ. δέν ἠδύνατο νά θεωρηθεῖ, καθ' ἑαυτή, ὡς συνεπαγομένη ἐγκατάσταση σέ νέο περιβάλλον καί ὅτι ὁ προσφεύγων, μέ τήν ἀπό 3 Σεπτεμβρίου 1980 αἴτησή του, δέν προσεκόμισε νέα στοιχεῖα, δικαιολογοῦντα διαφορετική μετακίνηση ἀπό ἐκείνη πού ἐπεκαλέσθη μέ τίς προηγούμενες αἰτήσεις του, προκύπτει ὅτι τό ἀπό 6 Νοεμβρίου 1980 ὑπόμνημα τοῦ γραμματέως ἀποτελεῖ πράξη καθαρῶς βεβαιωτική προηγουμένων ἀποφάσεων πού ἐλήφθησαν ἀπό τόν γραμματέα, ἰδίως δέ τῆς ἀποφάσεως τῆς 7ης Νοεμβρίου 1979.

12 Ἐπίσης, ἐλάχιστα ἐνδιαφέρει ἄν μετά τήν ἀπόφαση αὐτή ἀκολούθηκε ἀλληλογραφία μεταξύ τοῦ προσφεύγοντος καί τοῦ καθ' οὗ, ἡ ὁποία ἐπερατώθη μέ τήν ἀπό 19 Ἰανουαρίου 1981 ἐπιστολή τοῦ προέδρου τοῦ Δικαστηρίου, στήν ὁποία ἀναφέρεται ὅτι ἡ ἔνσταση δέν εἶναι μόνο ἀπαράδεκτη, ἀλλά καί, ὁπωσδηποτε ἀβάσιμη.

13 Συνεπῶς, δεδομένου ὅτι ὁ προσφεύγων δέν ὑπέβαλε ἔνσταση ἐντός τῆς ταχθείσης προθεσμίας κατά τῆς ὀλαπτικῆς πράξεως — τοῦ ὑπομνήματος τῆς 7ης Νοεμβρίου 1979 — ἡ προσφυγή του, πού ἐπρωτοκολλήθη στίς 16 Ἀπριλίου 1981, στρεφομένη κατά καθαρῶς βεβαιωτικῆς πράξεως, πρέπει νά κριθεῖ ὡς ἀπαράδεκτη.

Ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων

14 Κατά τό ἄρθρο 69 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ διαδικασίας, ὁ ἡττηθείς διάδικος καταδικάζεται στά δικαστικά ἔξοδα.

15 Σύμφωνα ὅμως μέ τό ἄρθρο 70 τοῦ κανονισμοῦ διαδικασίας, προκειμένου περί προσφυγῶν ὑπαλλήλων τῶν Κοινοτήτων, τά ὄργανα φέρουν τά ἔξοδα στά ὁποῖα ὑπεβλήθησαν.

Διά ταῦτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμῆμα)

κρίνει καί ἀποφασίζει:

1) Ἀπορρίπτει τήν προσφυγή ὡς ἀπαράδεκτη.

2) Κάθε διάδικος φέρει τά δικαστικά του ἔξοδα.

Touffait Mackenzie Stuart Everling

Ἐδημοσιεύθη σέ δημοσία συνεδρίαση στό Λουξεμβοῦργο στίς 18 Μαρτίου 1982.

Ὁ γραμματεύς

P. Heim

Ὁ πρόεδρος τοῦ τρίτου τμήματος

A. Touffait

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ SIR GORDON SLYNN ΠΟΥ ΑΝΕΠΤΥΧΘΗΣΑΝ ΣΤΙΣ 11 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1982 [1]

Κύριε πρόεδρε,
κύριοι δικαστές,

Ὁ Manfred Burg, προσφεύγων στήν παροῦσα ὑπόθεση, εἶναι ὑπάλληλος τοῦ Δικαστηρίου. Ἀρχικά προσελήφθη ὡς ἔκτακτος ὑπάλληλος ἀπό 1ης Ἀπριλίου 1977 καί ἐμονιμοποιήθη τήν 1η Μαρτίου 1978. Μέ τήν ὑπό κρίση προσφυγή του ἰσχυρίζεται ὅτι δικαιοῦται νά τοῦ καταβληθεῖ ἀποζημίωση ἐγκαταστάσεως, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παραρτήματος VII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων, ἐντόκως ἐπί τοῦ καταβλητέου ποσοῦ ἀφ' ὅτου κατέστη ἀπαιτητό μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς πληρωμῆς. Ζητεῖ ἑπομένως ἀπό τό Δικαστήριο νά ἀκυρώσει τήν ἀπό 21 Ἰανουαρίου 1981 ρητή ἀπόρριψη, ἐκ μέρους τοῦ προέδρου τοῦ Δικαστηρίου, τῆς ἐνστάσεώς του κατά

1 — Μετάφραση ἀπό τά ἀγγλικά.